

Beslut: 2009-12-14

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 2 september 2009

Saken

Inackorderingstillägg

Nämndens beslut

Nämnden avslår överklagandet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om inackorderingstillägg för studier på naturbruksprogrammet med en inriktning vid A-gymnasiet läsåret 2009/2010.

CSN avslog ansökan med motiveringen att motsvarande utbildning, naturbruksprogrammet med profilering häst, finns vid B Naturbruksgymnasium.

NN överklagade den 18 september 2009 beslutet och anförde bl.a. följande. Den utbildning som NN går på vid A Naturbruksgymnasium leder till ett annat yrke jämfört med utbildningen på hemorten. De avgörande skillnaderna är att B-gymnasiet inte tillhandahåller kurser i trädgårds- och ekologisk odling, samt körning med häst i skogsbruk. Det senare är helt avgörande för att kunna vara verksam som hästentreprenör i skogs- och naturvårdssektorn. Att utbildningen i A-stad dessutom är inriktad på småskaligt brukande förstärker skillnaderna gentemot B-gymnasiet. Det förhållande att NN:s tänkta yrkesval är relativt ovanligt och dessutom inte har en lika etablerad och enhetlig yrkesbeteckning som exempelvis veterinär, frisör eller lärare bör sakna betydelse för nämndens ställningstagande.

CSN överlämnade ärendet med yttrande den 24 september 2009.

NN ingav den 1 och den 26 oktober 2009 synpunkter i anledning av CSN:s yttrande.

Författningsbestämmelser

Inackorderingstillägg får enligt 2 kap. 2 § studiestödslagen (1999:1395) lämnas till den som behöver inackordering och som studerar vid en sådan läroanstalt eller utbildning som regeringen har bestämt.

Vilka utbildningar som avses framgår av 2 kap. 1 - 2 §§ studiestödsförordningen (2000:655).

Av 1 kap.3 § CSNFS 2001:6 framgår att den studerande ska vara inackorderad för att få inackorderingstillägg. Följande villkor ska vara uppfyllda:

1. Restiden mellan föräldrahemmet och skolan, om den studerande inte är inackorderad, ska vara minst två timmar per dag.
2. Det ska inte vara möjligt för den studerande att bo kvar i hemmet och gå motsvarande utbildning utan att få en restid om minst två timmar per dag. Med motsvarande utbildning menas program och nationell inriktning i gymnasieskolan. Hänsyn tas inte till skillnader motsvarande lokala inriktningar.

Enligt 1 kap. 4 § CSNFS 2001:6 kan inackorderingstillägg lämnas även om villkoren inte är uppfyllda, om det finns särskilda skäl.

Nämndens bedömning

Det uttalade syftet med inackorderingstillägget är att det lämnas till den som behöver inackordering. En grundläggande faktor vid bedömning av om den studerande behöver inackorderingstillägg är frågan om han eller hon istället kan gå en motsvarande utbildning på hemorten.

Nämnden har i ett stort antal fall ställt sig bakom principen att motsvarande utbildning kan anses finnas på hemorten, när samma program och nationella inriktning finns att tillgå. Olika profileringar eller kvalitetsskillnader i utbildningarna har inte ansetts innebära att den studerande behöver inackorderas utanför hemorten.

När det gäller vissa program, t.ex. hantverksprogrammet och naturbruksprogrammet, som helt saknar nationella inriktningar har nämnden däremot konstaterat att det inom dessa ryms de mest skiftande utbildningar med inriktning mot olika yrken. Nämnden har i ett principiellt avgörande uttalat att det framstår varken rimligt eller förenligt med lagstiftningens syfte att påstå att en studerande inte behöver inackorderingstillägg, därför att han eller hon istället kan gå en helt annan utbildning.

Nämnden uttalade i det vägledande avgörandet att avsaknaden av nationell inriktning måste leda till en individuell bedömning av om utbildningen på hemorten verkligen motsvarar den sökta utbildningen. Inte heller i dessa fall bör dock kvalitetsskillnader eller mindre differenser i profiler eller liknande leda till att inackordering behövs.

Den sökta utbildningen vid A-gymnasiet kan inte anses i väsentlig grad skilja sig från naturbruksprogrammet med profilering häst vid B-gymnasiet. Den aktuella inriktningen är en lokal inriktning och ges inom ramen för valbara kurser och

individuella valet. Nämnden har inte heller funnit att det finns sådana skäl som skulle motivera ett undantag från bestämmelsen. Överklagandet ska därför avslås.

Mats Törnered

Karin Nyström

Beslut har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Viktor Granbom, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand

Föredragande: Karin Nyström

Kopia till CSN